

Reg. No. : .....

Name : .....

Third Semester M.A. Degree Examination, February 2021**Sanskrit for Malayalam Language and Literature****ML 233 Paper I – CLASSICAL SANSKRIT LITERATURE AND GRAMMAR****Poetry Drama and Grammar****(2013 - 2018 Admissions)**

Time : 3 Hours

Max. Marks : 75

- Instructions : 1. Answers may be written in Sanskrit, English or Malayalam.
 2. In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.

I. Answer in an sentence or two:

1. अत्यन्तविलुप्तदर्शनं न विवेद - How?
2. स्थर्लीं समदुःखां कुर्वती इव विललाप - Who? How?
3. प्रतिकूलं न च ते मया कृतम् - Who told? To whom?
4. देहिनां सुखं त्वदधीनं खलु - How?
5. पुरमार्गेधनशब्दविकलवाः - Explain.
6. वैदूर्यसङ्क्रम इवाम्बरसागरस्य -How?
7. संत्रस्तवत्सक इवाकुलतामुपैति - Why?
8. नव इव जलगार्भोलीयमानेन्दुलेखः Who? How?
9. मृत्युः पुरुषविग्रहः Explain.
10. मातुर्नियोगादपनीय शङ्काम् -Whose words? Why?

(10 × 1 = 10 Marks)

P.T.O.

II. Annotate any four choosing two from each group

Group - A

1. नवचूत प्रसवो गमिष्यति।
2. धनुषः पेलवपुष्पपत्रिणः।
3. प्रियचूत प्रसवो हि ते सखा।

Group - B

4. बन्धुस्नेहाद्वि महतः कायस्नेहस्तु दुर्लभः।
5. तरुरिव यास्यति पुष्टितो विनाशम्।
6. आत्मनैवात्मनो दत्तं पद्मपत्तोज्ज्वलं जलम्।

(4 × 3 = 12 Marks)

III. Explain fully giving the prose orders.

1. (a) अवगम्य कथीकृतं वपुः प्रियबन्धोस्तवनिष्फलोदयः।
बहुलेऽपि गते निशाकरस्तनुतां दुःखमनङ्गमोक्ष्यति॥

OR

- (b) मदनेन विनाकृतारतिः क्षणमात्रं किल जीवितेति मे।
वचनीयमिदंव्यवस्थितं रमण! त्वामनुयामि यद्यपि॥

2. (a) कृतकृत्यं शरीरं मे परिणामेन जर्जरम्।
राक्षसाश्वौ सुतापेक्षी होष्यामि विधिसंस्कृतम्॥

OR

- (b) मध्यमोऽहमवध्यानामत्सिक्तानां च मध्यमः।
मध्यमोऽहं क्षितौ भद्र! भ्रातृणामपि मध्यमः॥

(2 × 4 = 8 Marks)

IV. Write a paragraph on any four choosing two from each text.

1. त्वमनङ्गकथमक्षता रतिः – विशदयत।
2. स्मर संस्मृत्य न शान्तिरस्ति मे-कथम्? विशदयत।

3. पुनरोधेन हि युज्यते नदी-कथम्? विवृणुत।
4. विपुलबलयुतो लोकवीरस्य पुत्रः – कः? विशदयत।
5. ससुतपरिजनं भो, हन्तुकामोऽभ्युपैति-कथम्? विवृणुत।
6. आसारवर्षमिव गोवृषभः सलीलम्-कुतः? विशदयत।

(4 × 2 ½ = 10 Marks)

IV. Write short essays on any two without omitting any text.

1. कुमारसम्भव चतुर्थसर्गस्य रतिविलापं संक्षेपेण लिखत।
2. कालिदासस्य उपमाप्रयोगचातुर्यं कुमारसम्भवदिशा प्रतिपादयत।
3. ‘मध्यमव्यायोगः’ इति नामः औचित्यं विशदयत।
4. मध्यमव्यायोगदिशा भीमस्य स्वभावचित्रणं कुरुत।

(2 × 5 = 10 Marks)

II. (a) Decline any four in the given case.

(1) बालानाम्।	(2) गुरवे।
(3) मात्रोः।	(4) राजानः।
(5) थुवाम्।	(6) येषु।

(4 × 1 = 4 Marks)

(b) Conjugate any four in the given person.

(1) भवामि।	(2) अभवन्।
(3) भवताम्।	(4) भवेम।
(5) भवितारौ।	(6) बभूविथ।

(4 × 1 = 4 Marks)

(c) Write Padaccheda of any four -

(1) खल्वेषः।	(2) नातिदूरेण।
(3) कस्येदानीम्।	(4) तदिदम्।
(5) थावन्न।	(6) अमुनैव।

(4 × 1 = 4 Marks)

(d) Write grammatical notes on any four.

(1) मित्रेण सह।	(2) तस्मै नमः।
(3) सर्पात् विभेति।	(4) विद्यया विना।
(5) अलं परिहासेन	(6) मह्यं रोचते।

(4 × 1 = 4 Marks)

(e) Bring out difference in meaning of any two :

(1) विजयते-पराजयते।
(2) ज्वलति-प्रज्वलति।
(3) वहति-प्रवहति।
(4) स्मरति-विस्मरति।

(2 × 1 = 2 Marks)

(f) Dissolve any three-

(1) निर्विशङ्केन।	(2) जलगर्भः।
(3) पुरुषविग्रहः।	(4) द्विजोत्तमाः।
(5) अकार्यम्।	(6) युद्धप्रियाः।

(3 × 1 = 3 Marks)

(g) Identify any four of the following:

(1) परिमृग्य।	(2) लब्धुम्।
(3) प्रतिगृह्य।	(4) ज्ञात्वा।
(5) गच्छतः।	(6) पठितवान्।

(4 × 1 = 4 Marks)

